

Kim Kazandı Kim Kaybetti

Nureddin Yıldız'ın 19.03.2017 tarihli (292.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

Medine-i Müneverre'ye bir nefes süresince gidiverelim; Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin hayatta olduğu, ashab-ı kiramın İslam'ı içlerine nefes nefes çektikleri ve şeriatımızın sistem olarak oturmaya yeni başladığı günlerdeyiz.

Biliyorsunuz, Medine'deki ekonomi genel itibarla hurma üzerinden dönerdi. Hurma o zamanlar, bizim şimdi sanabileceğimiz gibi ramazan ayında tüketilmekten ibaret değildi; temel tüketim ve ticaret maddesiydi. Kimin ne kadar hurma bahçesi varsa ve ne miktarda hasat elde ediyorsa zenginliği, ailesi ve kültürü de onunla ölçülürdü. Bir ağacın yüz kilo verdiğini düşünürsek yüz ağacı olan bir yıllık, iki yüz ağacı olan daha fazla gelir elde ederdi. Medine'de zenginlik böyle sağlandığı gibi fakir olmak da hurma ağacına sahip olmamaktı. Tarımla uğraşanlar veya Anadolu'da akrabası olanlar bu durumun neye benzediğini az çok anlarlar.

O günlerde Medine'de bir yetim çocuk, babasından kalan araziye duvarla çevirmek istemiş. Sınırında yapacağı duvar, komşusunun bahçesinden sarkan bir hurma ağacına denk gelmektedir. Bu durumda ya duvar eğri yapılacak ya da o ağaç kesilecektir. Ensar'dan biri olan o komşusuna meseleyi anlatmış ve ağacı bağışlamasını istemiş. Komşusu, "benim verecek ağacım yok" demiş.

Çocuk, Resûlullah aleyhisselamı araya koyarak komşusunu ikna etmeyi denemiş, parayla satın almasının mümkün olmadığı o ağacı vermesi için ricada bulunmasını istirham etmiş. Resûlullah aleyhisselatu vesselam o komşuyu çağırmış, çocuğun gönlünün olması için ağacı vermesini teklif etmiş ve bunun karşılığında Allah Teâlâ'nın ona cennetten ağaç vereceğini ifade ederek ricacı olmuş.

Adam bunun kendisi için uygun olmadığını, ağacı veremeyeceğini söylemiş. Efendimiz aleyhisselam da yapacak bir şey bulamamış. Çünkü şeriatın temel prensiplerinden biri, özel mülkiyete müdahale olmamasıdır, velev devlet adına olsun. Oradan kamu hizmeti olan bir yol geçecekse misli başka yerden verilmek veya bedeli ödenmek şartıyla müdahale edilebilir, bunun haricinde mümkün değildir.

Bu adam sonuçta hakkı olan bir şeyde direktmekte olduğundan kınanamaz, Peygamber'imizin hatırını kırmak gibi bir edep hatası varsa da ortada dinen bir suç yoktur. Her ne sebepleyse adam ağacını vermemiş.

Çocukcağz boynunu bükmüş ve geri dönmüş.

Bu sahneyi -yine Ensar'dan olan- Ebu'd-Dahdah adlı sahabi görmüş. Bakmış ki Efendimiz aleyhisselam, pazarlıkta "cennetten bir ağaç karşılığında" gibi çok yüksek bir karşılık kullanmaktadır. Komşu olan o zatın dikkatini çekmeyen bu sahne Ebu'd-Dahdah'ın dikkatinden kaçmamış ve adamın ikna olmadığını görmüş.

Ebu'd-Dahdah'ın altı yüz ağaçlı bir hurma bahçesi varmış. O komşuya gitmiş, bir konuyu pazarlık etmek istediğini söylemiş. Adam da neyin pazarlığını edeceklerini sormuş.

-Resûlullah aleyhisselamın sana bahsettiği hurma ağacı var ya...

-Evet.

-Onu satıyor musun?

-Hayır. O ağaç değerli.

Bunun üzerine Ebu'd-Dahdah, kendisinin Medine'nin altı yüz ağaçlı en büyük bahçesini bilip bilmediğini sormuş, adam bildiğini söylemiş ve eklemiştir: "Bana oradan mı ağaç vereceksin?" Ebu'd-Dahdah, altı yüz ağacın tamamını vermesi karşılığında o tek ağacı talep ettiğini söyleyince adam hemen kabul etmiş. O tek ağacı almış, altı yüz ağaçlı bahçesini vermiş.

Sonra da Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme gitmiş, "ya Resûlallah" demiş, "o pazarlık hâlâ duruyor mu?" Efendimiz ona hangi pazarlığı merak ettiğini sorunca, "hani şu, cennetten bir ağaç veriyordun ya bir ağaca karşılık..." cevabını vermiş ve o işi hallettiğini, ağacı çocuğa bağışlayabileceğini söylemiş.

Efendimiz aleyhisselam bu sahneden duygulanmış ve yanındakilere dönüp "Ebu'd-Dahdah cennetten ne dallar kazandı, ne dallar kazandı..." buyurmuş.

Ebu'd-Dahdah o altı yüz ağacın bulunduğu bahçesine gitmiş. Hanımı da o anda hasatla uğraşmakta ve hurmaları toplamaktadır. "Hanım" diye çağırmış, "ben burayı sattım, çık araziden." Hanımı bahçeyi kime sattığını sorunca da macerayı anlatıp "Allah'a sattım" deyince kadın hemen kocasını kucaklamış ve sevinçle "ne muhteşem ticaret yaptın yahu!" demiş. Bahçeyi beraberce terk etmişler ve yeni sahiplerine bırakmışlar.

Bu hadisenin üzerinden çok geçmeden, Uhud'da şehit olanlardan biri de Ebu'd-Dahdah'tır. Herkes onun ne kazandığını merak ederken, Uhud şehadetini kazanmış.

Şayet "bir ay daha düşüneyim bunu..." türünden bekleseydi, eceli nasılsa belli olduğundan Uhud'daki o fırsatı kaçıracaktı. Bir gün içinde bu olayı gördü, o gün öğle namazına ulaşmadan, kısa süre içinde bu ticareti bitiriverdi. Üzerinden bir ay geçmeden de Rabbine şehit olarak gitti.

Sahih-i Müslim'de, Hâkim'in Müstedrek'inde, İbni Hibban'ın Sahih'inde ve Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde rivayet edilen bu hadis-i şerif sizlere 'menkıbe' nakletmek için önümüze koyduğumuz bir olay değildir. Medine'den ciğerlerimize oksijen çekmeye çalışıyoruz. Eğer bu olayı "vay be, ne mübarek kimselermiş..." gibi tepkilerle geçiştirirsek bu olay Medine'de kalır. Hâlbuki bunu Resûlullah aleyhisselatu vesselamın huzurunda, meleklerin şahitliğiyle gerçekleşen ve Rabbimizin bizim duymamızı istediği bir olay olarak görürsek bir derse dönüşür.

Böyle yaptığımızda biz de yarın ecelimizin geleceği dünyada niye bugün fırsat kaçıralım ki diye düşünür ve ders çıkarırız. Bir, iki, beş... değil; onlarca ders çıkarabiliriz.

Allah ashab-ı kiramdan razı olsun. Belki o birinci sahabe hemen razı olup ağacı bağışlasaydı bu basit bir komşuluk ilişkisi olarak kalacaktı, sevaplar kazanılacaktı ama şimdi almakta olduğumuz gibi büyük bir ders olmayacaktı. Yetim çocuğun hareketi de ibretliktir, babası yoksa da derdini götüreceği Resûlullah olduğunu bilmektedir. Bir ağaç meselesi dahi İslam'a ve Peygamber'e götürülmektedir ve Resûlullah aleyhisselam da insanlara yalnızca vaaz edip Kur'an okumaktan ibaret işleri olan biri değil; yetimlerin babası, arazi sulhunda bilirkişi, arabulucu... Hocaların ve unvan sahiplerinin ne olmaları gerektiğine dair buradan da bir ders çıkarılabilir.

Ziraattan ve ekonomiden çok fazla anlamak gerekmiyor; bir ağaç ne kadar büyük ve değerli olursa olsun, altı yüz ağaca denk gelmez. Fakat terazi Allah'ın terazisi olursa altı yüz ağaç edebilir. Dolayısıyla bu yapıları 'ticarî kafa' ile yorumlamak hiçbir şekilde mümkün değildir. Ancak iman kafasıyla ve Allah'ın rızasını düşünerek anlaşılacak bir şeydir bu. Sulamasan seneye meyve vermeyecek ağaçların yerine gölgesi ebediyen bitmeyecek ağaçların sahibi olmak.

Ebu'd-Dahdah zaten mümin, sahabe ve Uhud kahramanı olacaktı ancak Rabbimiz böyle murat etti, bize bugün için dev bir dosya bıraktı.

Bir başka mesele de müminlerin, mesela kiralık evinden başka bir kiralık evine taşınacak olduğunda ucuz-pahalı ve başka her türlü gerekçeye rağmen izin vermeyen hanımdan dolayı sorun yaşamaları gibi sorunlarına karşılık “ne muhteşem ticaret yaptın yahu!” deyip kocasına sarılan Ümmü’-d-Dahdah adlı o kadının hareketini anıtlıştırmak mecburiyetinde olmalarıdır.

Hadi diyelim ki Ebu’-d-Dahdah o an Peygamber’imizin yanında olduğundan dolayı bu sahneden duygusal olarak etkilendi ve coştı, tıpkı bizim de zaman zaman bir anlık cezbeye gelip coşmamız gibi. Ama bu olayın aslında bir numaralı yıldızı olan Ümmü’-d-Dahdah, tamamen habersiz olarak arazinin ellerinden gittiğini öğrenip tam da o anda mahsulünü toplamakta olmasına karşın haberi ansızın öğrendiğinde sadece neyin nasıl olduğunu sordu ve dosya onun için kapanıverdi.

Bu yarış hangi feraset ve kabiliyetle kazanılabildiği, meğer Resûlullah aleyhissalatu vesselam dinini hangi yürekli insanlarla ihya etmiştir.

Bugün bizler Ebu’-d-Dahdah radiyallahu anhu kahvaltılı soframızda, aile meclisimizde, evlat yetiştirmede ve başka her alanda acaba onun mu yaptığıyla yoksa bizim mi yaptıklarımızla kazanmakta olduğumuzu sorgularken önümüze getirmeli, sonra da aramızdaki muazzam farkı mahcup olarak düşünmeliyiz. Fakat nihayetinde imrendiğimiz, mantığına hasretini taşıdığımız ve benzerini yapamıyor olsak da melekleri şahit tutup içimizdeki özlemlerle benzemeyi istediğimizin o olduğunu Allah’a ispat edebilirsek belki de bir gün Rabbimizin rahmetine öyle kavuşabiliriz.

En başta nefsim olmak üzere, sadaka vereceği zaman bile paranın eskisinden veren bir nesil olarak bu sorgulamayı yapmalıyız. Nasılsa yüz lira vereceği zaman ha eskisi ha yenisi olarak bile düşünemeyenler, böyle nefislerin hegemonyasında yaşayan kimseler olarak o anda toplamakta olduğu hurmaları bile kendinin görmeyen bu anlayış hakkında düşünmeliyiz.

Ebu’-d-Dahdah o adama tek ağaca karşılık beş ağaç vaat etseydi adam büyük ihtimalle yine seve seve razı olurdu. Çünkü her hâlükârda bire beş kazanıyordu. Ama ola ki adam ikna olmaz ve fırsat kaçar diye reddedemeyeceği bir şey söylemeyi düşünüyor ve söylüyor. Ticarî düşünseydi bir ağaca karşılık önce birkaç tane, sonra on, sonra belki on beş, yirmi, elli ağaç teklif etmesi gerekirdi. ‘Bu seneki meyveleri alalım bari’ de demiyor. Zihninde o an ticaret düşüncesi yok. Borsayı ele geçirme maksadı var, cennetten ağaç kazanacağı yüksek borsayı.

İnsan zanneder ki Medine’nin bütün bahçeleri onundu... Hayır, başka mülkü yoktu, o gün sıfırlandı. Alacağını toprağın çok üstünde, cennette almış olmak ona yetti. Uhud’da şehit düştükten sonra defnedildikleri yerin başına gelen Resûlullah aleyhissalatu vesselam, “Allah’ım, ben bunlara şahidim” buyurarak makamlarını tescillemiştir.

Ashab-ı kiram, insanlık dengelerini alabora etmişlerdir. Allah onlardan razı olsun, hepsine rahmetiyle muamele buyursun. Şimdi Ebu’-d-Dahdah, o yetim çocuk ve komşusu cennetlerdedirler. Ama içlerinden birinin yeri farklı, çok farklıdır.

Ashabın zenginleri arasında Ebu’-d-Dahdah yoktur. Uhud’da şehit olduğu için de İslam’ın zenginlik devirlerini görememiştir. Resûlullah aleyhisselamın gariplik günlerinde yaşamıştır. Ama Resûlullah onu bir cennet dalına dünyasını veren adam olarak hatırlamıştır. Şimdi “altından ırmaklar akan cennetler” şeklindeki Kur’an ayetinin ifadeleri bile bizi yerimizden kıpırdatmıyor. Bu cennet ayetlerinin bırakalım gereklerini yerine getirmeyi, haklarında düşünmek bile Ebu’-d-Dahdah’ın yanına yaklaşamıyor maalesef.

Allah lütfu ve keremiyle bizi bu idrake kavuşturursa, bizim ağaçlarımız yoktur ama çocuklarımızı şeriatına feda ederiz. Bunu veremezsek ailece cami temizleriz, Allah denen evleri temizleriz. Biz Allah’ın kapısında bütün seçeneklerin bittiği, yapılacak hiçbir şeyin kalmadığı bir zamanda değiliz.

Fırsatı o gün yakalayan Ebu'd-Dahdah gibi, derdi cennete ulaşmak olan herkes için de kapı kıyamet gününe kadar açıktır.

Yeter ki sen akşamı beklemeyecek kadar fırsatı değerlendirmeye çalış ve eşin de “ne muhteşem ticaret yaptın yahu!” diyecek kimse olsun. Sakal bırakmak için hanımından izin almayı gerekli gören bir nesil ise bunu zaten kaybetmiştir. Çocuğunu Kur'an medresesine vermeyi hanımına/kocasına kabul ettiremeyenler Ebu'd-Dahdah'ın neresini anlayabilirler? Böyle bir zihniyetle biz Ebu'd-Dahdah'ın verdiği ağaçlardan birinin dalı dahi olamayız.

Zira mesele samimiyet meselesidir.

Ebu'd-Dahdah radiyallahu anhin bizlere miras bıraktığının ne olduğunu irdelemeliyiz:

- 1- Kafasında 'fani' ve 'baki' kelimelerine yer vardı. Ebu'd-Dahdah zorlanmadı. Çünkü Allah, cennet ve Resûlullah'ın sözünün baki; gerisinin fani olduğuna, dünyanın aslında beş kuruş etmeyeceğine iman etmişti.

Allah Teâlâ onu fanilik ve bakilik üzerinden imtihan ettikten hemen sonra, imanı gerçek ve samimi olduğu için gelen fırsatı kazandı. Biz çocuklarımızı baki gibi tutuyorken, Allah'ın rızasını terazinin bir kefesine koyan o mübarek sahabinin gözüne altı yüz ağacın bir toz kadar bile gözükmemesini anlayamıyoruz.

Baki olan nedir, fani nedir? “Allah razı olsun” cümlesinin ederi nedir, yabancı dövizin ederi ne kadardır?

Ve bu mantığı da yalnızca sadakaya indirgememeliyiz, bu kendimize zulüm olur. Anne-babasının gönlünü yapan bir müminin duyduğu “Allah senden razı olsun yavrum” cümlesi, onda ne kadara tartılmaktadır. Bir kimsenin faniyi ve bakiyi nasıl tarttığı buradan da anlaşılabilir. Bir işte yardımını “Allah rızası için” isteyen söz için en üstteki patronunun talimatını duyduğu zaman verdiği tepkiyi verebilmesi, insanın faniyi ve bakiyi tartan zihniyetini gösterir. Allah'ın adı kullanılarak verilmiş bir sözün bağlayıcılığı da gösterge olarak alınabilir.

İnsanların birbirlerini kandırması, edebiyatlar dizmesi, cenazelerin ardından destanlar dizilmesi yine anca birbirimizle ilgili şeylerdir. Ashab-ı kiramın âdetlerinde böyle bir şey yoktu, salih ameller yaşatılırdı. Kuru vaatlerle değil, yaptıkları ve Allah'tan aldıkları sözlerle Rabbimize kavuştular.

Baki olanların neler olduğunu bilmeye mecburuz. Allah bakidir, onun rızası bakidir, cennet bakidir, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Havz-ı Kevser'i bakidir, cennet ırmakları bakidir, zikrullah bakidir, sadakalar bakidir, cihat bakidir, sabah namazı bakidir, ana-babanın gönlünü hoş etmek için yapılan her şey bakidir. Bu dünya ise gökdelenleriyle, okyanuslarıyla, ovalarıyla, kalabalıklarıyla, siyasi makamlarıyla, bankalarıyla, ticarethaneleriyle fanidir. Allah katında sinek kanadı kadar değeri yoktur.

Hepimiz günlük hayatımızın her noktasında baki-fani terazisini nasıl kullandığımızı, neyi neyle tarttığımızı bilmeli ve sürekli test etmeliyiz.

Allah, Enes ibni Malik radiyallahu anhin anasından razı olsun. Kendisi üstelik dul olduğu hâlde on yaşındaki çocuğunu Resûlullah aleyhissalatu vesselamın huzuruna getirip kocasından oğlu dışında hiçbir varlığı kalmadığını, herkesin ona bir hoş geldin hediyesi getirdiği zamanda verecek sadece oğlu bulunduğunu söylemiş ve Enes ibni Malik'i hediye etmişti.

Kocasından kalan ve eli-kolu yerine geçen her şeyini, oğlunu veriyor. Belki bundan önce oğlu hakkında dünyanın bütünün bir Enes etmeyeceğini bile düşünmüştü. Götürüp paket gibi hediye ediverdi. Teraziye bakınız, nasıl tartıyor.

Biz bu nesille bir apartman dairesine takılıp kalan nesli nasıl ölçeceğiz? Bu adalet midir, insaf mıdır?

- 2- Ebu'd-Dahdah radiyallahu anhin yazdığı bu destanın parolalarından biri de hayır işinde acele etmek ve iyi işleri geciktirmemektir.

Resûlullah'ın temennisi üzerinden gün geçirmemiştir. Belki Ensar'dan olan o sahabi, çocuğa ağacı vermek için meyveleri toplayacağı zamanı bekliyor, hiç olmazsa meyvelerin elinde kalmasını umuyordu. Ama Resûlullah'ın ricası gecikecekti.

Borsa her an kalkabilir, fırsat kaçabilirdi. Ebu'd-Dahdah, Allah'ın rızası bulunan bir işi aynı günün öğle saatine kadar bile geciktirmek istemedi. O sahabinin yaptığı şey suç veya günah değildi; ama fırsatı kaçırdı. Resûlullah aleyhisselamın, mezarı başına gelip şahadette bulunduğu yetmiş kişiden biri olmak fırsatını...

- 3- Allah Teâlâ biri milyon yapmaktadır. Allah'ı tam anlamış kullar da rakamlarla meşgul olmazlar. İhsanı bol olan ve bire yedi yüz veren Allah'ı tam anlayan kulları da böyle bir mantıktadır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem dertlilerin peygamberi, yetimlerin babası, kavgalı konuların çözümüydü. Yüreklerin peygamberiydi, bedenlerin peygamberi olduğu gibi. Bu hadis-i şerifin bize anlatmakta olduğu husus, hocaların ve imamların anlattıklarını uygulamalarıdır. Böylece insanlar kavga ve anlaşmazlık durumunda mahkemeden önce cami imamına gitmeyi düşüneceklerdir. 'Hoca efendi varken notere gitmemek' bir standart olacaktır.

Resûlullah aleyhisselam dertlerin çözüm noktasıydı, onun vekili olan her hoca efendi de çözüm noktası olmalıdır. Kitapların hocası kalıp halkın tanımadığı biri hâline gelmek olmamalıdır.

- 4- Biz iki kulak, iki göz, iki el gibi fizikî noktalarda aynıyız –bütün Müslümanlar ve insanlar olarak. Ancak sahabi de olsak idraklerimiz ve pratiklerimiz farklıdır.

Ebu'd-Dahdah da Ensar'dan bir sahabiydi, o ağacı vermeyen sahabi de. Biri anında aktif hâle geldi, diğeri ise neler olduğunu anlayamadı. Şundan kesin şekilde emin olabiliriz ki Uhud'un ardından Ebu'd-Dahdah'ı düşünen o sahabi, nasıl bir fırsatı kaçırdığını anlayarak kahrolmuştur. Ebu'd-Dahdah'ın altı yüz ağaç vererek kazandığını sadece bir ağaç vererek kazanma imkânı vardı. Piyasanın kızışma nedeni oldu ama kendi kaybedip kârdan büyük zarar etti.

Müslümanlar olarak en iyiye talip olmalıyız. Kavrama zafiyetimiz bulunup bulunmadığını test etmeliyiz. Kendimizi ara sıra bir Allah dostuna arz edip hantallık taşıyıp taşımadığımızı tecrübe etmeliyiz. Ana-baba rızasının alınabileceği, ümmet-i Muhammed için iş görüleceği, sadaka verileceği, zikirle meşgul olunacağı, akrabamız ile sıla-i rahim fırsatının önümüze geldiği, iki müminin arasını ıslah edip büyük bir sevap kazanma zamanıyken bunu değerlendiremediğimiz yerde ne durumda olduğumuzu bilmeliyiz.

İnsanda idrak ve kavrama farkı doğaldır. Böyle testleri kendimizde uygulamalı, aile reisi olduğumuzda da fertlerimizi böyle yetiştirmeliyiz. Cami imamı olduğumuzda da sözlerimizin üç kişi tarafından anında, on üç kişi tarafından da bir hafta sonra üç kere tekrar edilince anca anlaşılacağını bilmeliyiz. Resûlullah'ı dinleyen insanlar dahi bu idrak farklılığında idler.

Ve yüz yirmi bin sahabinin bir kenara, Ebu Bekir radiyallahu anhin bir kenara oluşunun sebebi de işte buradan kaynaklanmaktadır. Mekke fethedilip müşrikler boyun büktükleri ve insanların köy köy iman ettikleri zaman inen, إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ, ayetle başlayıp insanların topluca iman ettiklerini, Efendimiz aleyhisselama da "şimdi sen Allah'ı tespih et" buyuran Nasr suresini duyan Ebu Bekir radiyallahu anh, herkesin sevinmesinin aksine ağlayıvermişti.

İnsanların ona neden ağladığını sorması üzerine de bu ayetlerin Resûlullah'ın görevinin bittiği ve Rabbinin onu aralarından alacağı anlamına geldiğini söylemiş.

İdrak farkı budur. Resûlullah aleyhissalatu vesselamın cenazesini bırakıp önce ümmetin lider boşluğunu çözmeyi düşündüğü gün de bu idrak farkıyla hareket etmişti. Bunun için bütün ümmet bir kenara, Ebu Bekir radiyallahu anh bir kenaradır.

- 5- Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem insanlığın en mübarek neslini yetiştirdi, Allah o nesilden razı oldu ama onun cennetten başka vaat edecek bir şeyi yoktu.

Parası yoktu. İşini bursla halletmedi. Cennetten ve gaipten müjdeler vererek gönülleri kazanmıştı. Bir ağacı kamulaştıracak eşyası yoktu. En mübarek nesil, kıtlıkta ve cennetten başka bir şeyin söz verilemediği zamanda yetişti.

Öyleyse bizler de vakıf faaliyetlerimizde zenginlere gereğinden fazla itimat ederek nesil yetiştirebileceğimizi zannetmemeliyiz. Önce kendimiz cennete yüzde yüz itimat beslemeli ve bunun vaadini taşımamızdır.

Allah ile ticaretten memnun olan eşler bulmamız da bu kıssanın derslerinden biridir. Allah o mübarek kadından da razı olsun.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.